

Pieniä Runoja

Suomen Poijille

Natoxi.

Wahlström & Sonerberg
Helsingfors

Ensimmäinen osa.

Präntätty vuonna 1818.

Kuulomajana

I.

En ole Runon Sufua,
 Enkä Loibtu-Laulajoita;
 Kuulen ulkoa Runoja,
 Läpi sammalen Sanoja,
 Läpi lauwwan Laulajoita,
 Läpi seinän Soittajoita;
 Laulasinpa, taitasinpa,
 Kuin mä julkisin kylästä;
 Kylän Naiset nauranoovat,
 Piijat pilkkana pitäävät.
 Jos mä lauluilen lasaisin,
 Wirrentyöllen työntelessin;
 Laulaisinmä lamminlummen,
 Meren-lummen luitajaisin;
 Laulaisin Meret mesixi,
 Merenbiekat herneheixi,
 Merenruohot ruoka-puixi;
 Merenmullat maltaisixi,
 Merentiwet kiltäwixi;
 Merentyrskyt tyynymääni,
 Merenwuaahet waipumaani.
 Jos mä laulujen lasaisin,
 Wirrentyöllen työntelessin;
 Saisin pielexet pihalle,
 Tammot fessi tanhualle;
 Tammelle tasaiset opat,

Lâxin Piennâ syntämäâni,
 Waiwaska wakoamaani;
 Isän polwen kerkunaisa,
 Uijin wärttänän pituisa;
 Kynnin kymmene wako,
 Kaherata kannustelin;
 Minä Lehtohon letustin,
 Hopiaiseen Guawikkohon;
 Leikkelin koiwusen kelin,
 Wesan Tammissen tapaisin;
 Wastinaista warwikkosta
 Kurin kultaisten kuletin.
 Heitin Warsaini waolle,
 Mustan Ruunan mulloxelle;
 Kirjawaisten kynnetylle;
 Toi surma Susia paljon,
 Kanto mesän Karwasuita;
 Söiwät Warsaini waolta,
 Mustan Ruunan mulloxelta,
 Kirjawaisten kynnetyltä.
 Mänin minä itkiini kotihin,
 Kallattelin karranolle.
 Isä portissa tysiypä:
 "Mitäs itket Poikueini?"
 Kynnin kymmene wako,
 Kaherata kannustelin;
 Heitin Warsaini waolle,
 Mustan Ruunan mulloxelle,
 Kirjawaisten kynnetylle;
 Männä Lehtohon letustin,
 Hopiaiseen Guawikkohon;
 Leikkelin koiwusen kelin,

Wesän Tammissen tapaisin;
Wassifesta warwikkosta,
Kurin kultaisten kuletin,
Toi surma Susia paljon,
Paljon Karhuja pahoja;
Söiwät Warsaini waolta,
Mustan Ruunan mullorelta,
Kirjawaisten kynnetyltä.

„Älä itke Poikueini!
Läxinpä muinon kalalle,
Uira taittu Tuuli woiti,
Wene kultanen wapisi;
Panin formet soutimixi,
Peukalo peränpitimexi.

Älä itke Poikoseini!
Eille meille Lehmä poiki,
Teti wakkian Wasikan.

Wassi Sarwi, Kulta Kynsi.
Wienpa tuota Wiipurini,
Suaatan Kaupunnin kawalle.
Tuonma tnolta Ori hewosen,
Tabi pieni Tamma sälkö,
Jonk' on lampi lautaisella,
Lähe läntihin wälissä;
Josta Welhot wettä juowat,
Katehet kaloja sydwät."

Isoiseeni kultaiseeni
Osta mull' Ori hewoinen
Tabi pieni Tamma sälkö;
Osta kahet tanki, suiset,
Wassi kannuxet keralla!
Kyllämä ite Satulan saisin,
Kowan koiwun kuoren alta.
Orilla ortat kynnin,
Tammalla talouwen asetin;

Lâxin Kullalla kosihin,
 Sopialla liehumaani.
 Lâxin Konnusta kosihin,
 Mokokommata Morsianta;
 Konnun kuulusta kylästä,
 Ankaran Apin talosta,
 Ankaran Anopin luonta. —
 Anoppi koria Nuori
 Oli aittahan mänewä;
 Puhuttelin, Lausuttelin:
 Onko teillä Neittä myyää,
 Tabi kaupitak Kanaista?

"Kanan on kauppa orren alla,
 Neijon nelis, nurkaiseksa."
 Mäninpä minä tupaani,
 Puhuttelin, Lausuttelin:
 Onko teillä Neittä myyää,
 Tabi kaupitak Kanaista?
 Tupa oli täänä Tuppi, Suita,
 Lattia Luta, Menia,
 Perä: penkki Pierioita.
 Tuotiin mettä kannun kansa,
 Kanna mettä, oltra toinen.
 Empä huoli syömisestä,
 Enkä huoli juomisesta;
 Mutt' kuin saisin Neittä nähtä,
 Tuokapa tuota tupahan!

Tuotiinpa tuota tupahan
 Sisaresten siiven alla,
 Weljenakan werhon alla,
 Kälyxen käsiwaralla.
 Ei oo' tuossa Miehen naista,
 Eikä Miehen Morsianta;
 Musta paita roisku piäälä,
 Jattetut sukut ialassa;

Silmät on siian sittästä,
Kerwat koiran kostoissa;
Polwet porshahan posasta,
Perse vetkelestä tomusta.

Wätkön wiiwyn, kauwan kaswain,
Muut naiwat soriat Puijat;
Mulle herjä heitettiin,
Kieerosilmä kentaättiini;
Löysin Zeitosen lehoissa,
Mustakulman koiwukossa,
Hienohelman heinikossa;
Jont' ol' sormet sormurissa,
Helmat wastirenkahissa;
Käteini kuaatu kaulan piäälle,
Näpit nousi nännän piäälle,
Siitäpä walui watsan piäälle.

— — — — — — — — — —
— — — — — — — — — —
— — — — — — — — — —
— — — — — — — — — —

Tuostapa Anni annettiin,
Paru-perä paiskattiini;
Kappa muihin Morsoita
Kuin on suuret ja soriat;
Minun pieni pikkurainen,
Lahoharja, Loppa-korwa;
Kuin mä tajaan tuota naija,
Kuin on musta kuin Torakka;
En taja wihille wiijä,
En taja kotihin tuuwa;
App' on Karhu karranolle,
Anoppi Susi tuwassa;

Wiikon wiwyn Wiipurissa,
 Kauwan Suola - Kaupunnissa;
 Naitihin paraimmat Piijat
 Kirkkahimmat kiblattiini;
 Mitäs mun poloissen Pojan
 Täuty muihin ruweta —
 Käsin kääwä tähtehini.
 Sajnpa suolta Suo - Marixen,
 Aijalta Ajo - Garakan;
 Löösin tieltä Terwas - kannon,
 Leppä - pötkälön lehosta;
 Leppä puhuu Leppymista,
 Paju puhuu Pajnumista,
 Kaitahas Katakamista,
 Kost' en Tammea tawanut —
 Osanut Omena - puuhun. —

Tule Neitonen minulle,
 Matomalle Mutkarille;
 Tälle Sawon Santarille,
 Tälle Juwan Junkkarille!
 Kar on Lehmeä minulla,
 Or on Sääski, toinen Puaarma;
 Puaarma maijolta parempi,
 Sääski woilta säästösämpä;
 Kolm on Nittoa minulla,
 Or on tuolla Wehka - suolla,
 Toinen Partti kankahalla,
 Kolmas on kotona tyhjä;
 Kolm on Sewoista minulla,
 Kirppu niistä kapperampi,
 Tai on niistä taitawampi,
 Lutikka se lutteroinen.

IV

Mitä lie minua luonut,
 Kuka kurioa suwannut;
 Kuin ei kazo Neijot Tuoret,
 Neijot nuoret ja soriat;
 Kun hyö kääwwät, tanta wälkky,
 Kuin hyö seisoo, seinä paisto,
 Kuin hyö istu, muua iloizi.
 Teräxestä kentät tehty,
 Naulat wäxestä waletut.

Tirti lirti tenkan löysin,
 Löysin uuren, löysin wanhan;
 Wanhan annoin waiwasille,
 Uuella Orihin offin;
 Orihilla Tamman waihoin,
 Tammalla talouen asetin.
 Kynsin kymmenen wakoa,
 Josta sain sata kekkoista;
 Tuli Siiri söi kekkoisen,
 Tuli tauti tappoi alan;
 Minä jäini yrinäni,
 Niin kuin kuuwa kuusen ora,
 Niin kuin karsittu kataja,
 Niin kuin poltettu petäjä.
 Enämp' on minulla huolta
 Kuin on Kuusessa kapyjä,
 Petäjässä helpeheitä,
 Katajassa kapseheitä;
 Enämp' on minulla huolta
 Siekkoja hywällä tiellä,
 Pajuja pahalla muualla.
 Ei löuwwy sitä hewoista.
 Joka mun huoleni wetäisi;

Wiijen linnan Wiipurissa,
Kuuden linnan kuuluvissa;
Ei jaxa Sepo weteä,
Kautakistot kinkotella.

[Faint, mostly illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

[A large block of very faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Piääskyläinen Päiwälintu,
 Päiwälintu, Rõlipakko,
 Lenteli kesäsen päiwän —
 Päiwän syxyisen sujahti.
 Esi muaata muatataxensa,
 Lehtoa lewätäxensä,
 Peltoa pesiäxensä,
 Murtoa muniäxensa.
 Ei suaanut muaata muatataxensa
 Murtoa muniäxensä;
 Lehtoa lewätäxensä,
 Peltoa pesiäxensä.
 Lensi wuoren kukkulalle
 Näki laiwasen merellä,
 Punamaston purjehtiwan;
 Lensi laiwan kannen ala,
 Walopa wassesta wesoisen,
 Tuohon kullasta munaisen.
 Tulipa tuulikin mereltä,
 Kuaasi laiwan kallelleeni;
 Muna wierähti weteeni —
 Se sikis' meren kaloiri,
 Tuostapa hyyty bylkeheiri;
 Paljo on mustia meressä,
 Ei oo kaiikki sylkeheita.

VI

Annikka soria Neito
 Istui suaaren sillanpäässä;
 Uotti miestä onnellista,
 Lykyllistä lyyrätteli;
 Kultamies merestä nousi,
 Kulta suuna, kulta piäänä;
 Kultaharkko hartioilla,
 Kultakintahat kätessä,
 Kultakiblat tintahaiha,
 Kultakannuxet jalassa.
 Tulet sä Neitonen minulle?
 En tule minä sinulle,
 Ei oo' luotu, ei' oo' suotu,
 Ei' oo' kästetty kotoa,
 Ei' oo' kukkan tuuwittanna;
 Wanha akka waaputtanna.

Annikka soria Neito
 Istui Suaaren sillanpäässä;
 Uotti miestä onnellista,
 Lykyllistä lyyrätteli;
 Hopiamies merestä nousi,
 Hopia suuna, hopia piäänä;
 Hopiaharkko hartioilla,
 Hopiakintahat kätessä.
 Hopiakiblat tintahaiha
 Hopiakannuxet jalassa.
 Tule Neitonen minulle!
 En tule minä sinulle,
 Ei oo' luotu, ei' oo' suotu,
 Ei' oo' kästetty kotoa;
 Ei' oo' kukkan tuuwittanna.

Manha akka waaputtanna.

Annikka soria Neito
Istui saaren sillan piäällä,
Notti miestä mielellistä,
Lytyllistä lyyrätteli;
Rautamies merestä nousi,
Rautasauna, rautapiäänä;
Rautaharkko hartioilla,
Rautakintaiset kätessä;
Rautakihlat kintahissa,
Rautakannukset jalassa.
Tule Neitonen minulle!
En tule minä sinulle,
Ei oo' luotu, ei' oo' suotu,
Ei oo' käsketty kotoa;
Ei oo' Lukko tuuwittana,
Manha akka waaputtanna.

Annikka soria Neito
Istui Saaren sillan piäällä;
Notti miestä onnellista,
Lytyllistä Lyyrätteli;
Leivämies merestä nousi,
Leipä suuna, leipä piäänä;
Leipäharkko hartehella,
Leipäkintaiset kätessä;
Leipäkihlat kintahissa,
Leipäkannukset jalassa.
Tule Neitonen minulle!
Jo tulen minä sinulle
Se' on luotu, se' on suotu,
Se' on käsketty kotoa,
Se' on Lukko tuuwittanna,
Manha Akka waaputtanna.

VII

Minä laulan Kisan Wirren,
 Raikotan Kasintarinan;
 Liperis' on liijat kummat,
 Seil' on Kikat teittettyinä,
 Siirensurmat hirtettyinä;
 Suwiniemen suuri herra,
 Lammin paxu mies parempi,
 Jouten joubia punoopi,
 Kiwiästi rihmasia;
 Hio kulta-kirwehese,
 Hopiaisen tapparansa
 Alko astua aholle,
 Lepikolle löuhytellä;
 Teti wiwun wiisahasti,
 Lankahansa aimollisen.
 Käwi Korta kahtomaani,
 Nön taäoa kahen, kolmen,
 Wiikko-kauwen wiimestäni.
 Jop' ol' Kisa kiini kääny,
 Hätä Näätäni näpisti.
 Sujahutti sunsahase,
 Eli lasi laukuhuse;
 Alko astua aholle,
 Oman talonse tapaisi.
 Anniseini Ainoiseini:
 Keitä Kissaa kerkiästi,
 Kotansyöjä rohkiästi;
 Suaata wantuja watiini,
 Piääkalloia kalwastella.
 Olli tuli onkamalta,
 Karhusalmelta samaisi;
 Syömääni Kisan lihoa,
 Kasinlientä lippomaani.

"Minun Kikapa Kiefata!
"Tuvarunain pa tuo oni!
"Zeitã Kifõ helfintihin,
"Kasin kaiwooni lähätä,
"Ennen kuin wiet herroin eteen,
"Tuomarille tutkistella!
"Suur tuosta sikon wetee,
"Kuusmarkasen Foffee.
Tähän loppu Kisanwirsi,
Kaiſotus Kasintarina.

VIII.

Wiinast' on Malitus Wirsi,
 Runo ruoka kultaifesta;
 Jot' ol' joukossa ilonna,
 Kawintonna rahwahassa;
 Suuni kautta mäni mahaan,
 Kautta kiel'n kantimeini;
 Tuolta korwihin kohoisi,
 Tuolta piääsi piää-lakiini;
 Korwihin kohottuansa,
 Piäästyänsä piää-lakiini;
 Laitto hullut huiskamaani,
 Mieli-puolet meiskamaani.

Woi sinua Pannu parka,
 Kuin on huuleis rikki lyöty;
 Seitett' hattu hartioiles,
 Piiput pantu piinan ala,
 Oot kuin oralla Orawa,
 Käpy suussa kiääntelööpi.
 Näin on Wiina kuolutettu,
 Kawotettu kaunis juoma;
 Jot' ol' herkki Herroillakin,
 Paras Pappihin parissa.
 Kuotsin kultainen Kuninkas,
 Majesteti muaan Isäntä!
 Lasse pannut anollesse,
 Entiselle kannallesse;
 Sanktoistansa viipumaani,
 Pisaroita tunkumaani;
 Että me poloiset Pojat,

Poloisessa Pohjanmaassa;
Saisimme Savonrajoilta
Suuru-pullon suulle panna,
Wina-pitarin piwolle.

IX

Tulipa Kotto Turjan muualta,
 Laskiren Lapista Lintu;
 Jonk ol' suu tulen palawa,
 Kite Kiiran lämpiäwä;
 Jonk ol' silmät siiven alla,
 Nääkimet selän takana;
 Nxi siipi wettä wiisti,
 Toinen taiwaita jakaili;
 Sata mies' ol' siiven alla,
 Tubatt' pneston tutkamilla,
 Rymmenen jota kynässä.

Minä hiihän hipsuttelen,
 Halla:amunna warahin;
 Ett'ei Ammat ätkäjäisi,
 Koukkuleuwat kottajaisi;
 Hiihän kohti korwen rannan,
 Salon sintävän sisällen,
 Kummun kultaifen nawallin;
 Suret kultaiset kuluuwat,
 Hopiaiset hoikkenoowat;
 Kuin mä hiihin hilpiästi,
 Tuli suihki suuren alta,
 Sauwu sauwani nenästä.
 Kuin minä lähen metälle,
 Kuuna pirstaa Kuusen orat,
 Hopiana Honkan orat,
 Päiwänä petäjän kätet.
 Minun miessä ollessaani
 Mies nuori meille haisi,
 Sisallus sian lihalle,
 Rainalo kanan munalle;
 Mehtä haisoopi hawullen,
 Katajallen katkuapi.
 Mielestä Metän Emäntä
 Usein hywän Emänän;
 Sormet kulta formurissa,
 Käet kulta käärehissa;
 Jotk' on suanut anvillansa.
 Usein pahan Emänän;
 Sormet wihta formurissa,
 Käet wihta käärehissa;
 Niin autamattuisa.

Kusta ma auon apua?
Kusta huuwon huowahutan?
Itäwä on ilotoin ita,
Päiwä pittä sralihitoin;
Kuin et anna aiwukkana,
Harwontana hoiwahuta;
Suwun syötit, Heimon juotit,
Esiwanhemman elätit!
Ja mir ett' siis minua syötä
Suwun suurilla paloilla,
Heimon herkkä ruokaisilla?
Woi mielu Metän Emäntä,
Tuo tarffa Tapion Waimo!
Kuin ett' annat aitonansa,
Harwontana hoiwahuta;
Anna tuolta kuin anelen,
Kieli kullan kuisuttelen,
Makiaffi mainittelen;
Luonta Luojan Kaikkivallan,
Emon Nuorian malosta;
Ei tule Turkkia yhestä,
Eikä Sattua Pahesta.
Lepy mehtä, Kostu korpi,
Ihastu Jumalten ilma,
Minun metällä kääwwehäini;
Mesän Ukko Halliparta
Mesän Kultainen Kuninkas!
Uwaelle aittojasi,
Sinun aittaisi awara!
Lasse juoni juoremaani
Kullasta kuoja myöten,
Sopiaista tietä myöten,
Waskista wajoa myöten,
Kuin ei juore tietä myöten,
Osottelle ohjarille,
Tämän poiiani poloisen

145
Niehen Uron asselia!
Usten sütte Ukko lienet
Kuinsa mulle merkin näütät
Salon sintään sisältä,
Kummun kultaisen nawalta.
Tuore Wimpura wipuini!
Tuore Kantura kahaini!
Pyöräsilmä pyywyreini!
Muihin pyywyren siwuhden,
Muihin ansion alaten.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to its orientation and fading.

H. Swoghtau

*Yö...
K. Yrjö...kau*

Pieniä Runoja

Suomen Poijillen

Storxi.
I...
I...
I...

Toinen Wihko.

Upsalassa,
Annettu Em. Bruzeliuren
Kirjan painasta vuonna 1821.

Uudenmaan kirkko

Uudenmaan kirkko

Laula, laula, Väinämöinen!
Hyrräile hyvä Sukuinen!

Kokouskirja

Uudenmaan kirkko

Uudenmaan kirkon kirkonkirja

Uudenmaan kirkon kirkonkirja

N u n o j a:

I.

Woi minun Poloinen Poika
Kuin mä jouwun Suomarixi!
Katkessin kylän ratixi,
Joka pullon puistajaxi
Joka kannun kuaatajaxi,
Pikarin pikistäjäxi.

Oppo meite Dimo-weljet
Me olemme Dimon weljet,
Me juome joka kapakkan
Joka kannun kallistamme,
Joka pullon pullistamme.
Suaamme kuumun kulumilleini
Sinimarja silmilleini.

Sanottiinpa, soimattiinpa:
Syömarixi, Suomarixi,
Syönehen kylän Sikoja
Tallukkoita tappaneini.
Syökön Susi kylän Sikoja,
Tallukkoita tappalooni!

Aikat suaatanat sanoovat
 Annat aukiwat aharttaa,
 Josma ruttona olisin
 Ampuisin aikat kylästä,
 Koukuleumat kopristaisin.
 Ei huoli hotarin poika,
 Hotarill' on huonot housut;
 Ei pie Viijoista lukua
 Eikä huoli huntupäistä.

Empehä suruinen lienee
 Enkä elä huolen kansa;
 Vieläkö wiinoa wiruupi?
 Putelista purputonta
 Lääkäristä lerkutinta?
 Josma piäästis fellarihin
 Olu tynnerin tyhödni,
 Wiina purakkon puhelle,
 Niin ma laulais kaisen päivän,
 Kaisen yötä huikkajaisin.

Ullä miestä jouten juota
 Laita miestä laulamaani!
 Laulan minä pitkän wirren
 Pitämmän kuin seinän hirren,

Owen juusta, pänkin piäästä,
 Wicänma wirtta kuin wetosta;
 Suusta kuin sulan kynästä
 Piäästä kuin Päiwänakkarasta.

Nytma rupian Runoixi
 Lähen Lämmen laulajari,
 Laulaisimma taitasimma
 Kuin olutta tuotaisini,
 Kuin ei tuotane olutta
 Riäären wirttäini kerällä,
 Sykkyrälle syylättelen.

Laulamma minä kotona
 Waan ei julkia kylästä,
 Kylän Naiset nauranoowat
 Piijat pilkana pirawät.
 Kuin ma laulan woijesaani
 Ehkä toisten en woijek'kaan
 Kuin elän Isen ijällä
 Nitin warrelle wajenen,
 Ohkeini ylösi nousen
 Kätte pieren pehusta,
 Woiwottelle wuotialta.

Kuinma rupian Runoiri
 Lähen Lämmen laulajari,
 Laulan tyhnin Tyttärille
 Isännällä Ilves turkin,
 Emännällä werkawiitan
 Pojalle punaiset pörxyt,
 Kenkille Kepon kypärä.

Laulan ma helon-keloja
 Kuin Emänät woita toisi,
 Isänät Sian lihoja
 Pojat tuoreita kaloja,
 Piijat olta kellarista.

Mis' Isänät? kus' Emänät?
 Käll' on kellarin awaimmet?
 Niin mä tansin tanhualle
 Keifun kellarin perästä,
 Waan ei jara jalka nousta
 Perä penkistä ylete.

II.

Läxin piennä paimenneeni
 Lasa Lammasten ajooni,

Isän polven forfunaiša
 Nijin wärttänän pituiša.

Panin kullat kulumilleini
 Sinilankan filmilleini,
 Piäähäini hopian lankan.

Tuli waras warwikkosta.

Mies wihanen wiswikkosta,

Otti kullat kulumiltaini

Sinilankan filmiltäini,

Piäästäini hopian lankan.

Minä itkiini kotihin,

Isä kahto ikkunasta;

„Ulá itke Piikueini!

„Tule aittahan alasti,

„Siel' on firstu firstun piäällä

„Siel' on arkku arkun piäällä,

„Pane piääläisi parasta!

„Nuo Sulhot sua kysyypi:

„Kánnen Lyyttö? Kánnen Neito?

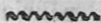
„Kánnen Morsia mokoma?

„Jospa me mokoman saisi!

„Kuin sä káwi kanta wálkky,

„Kuin sä seiso seinä paisto,

„Kuin sä istu muua iloigi.

III.

a) Meiton en.

(uottaiſa).

Kukka kultainen Käköinen
 Hälkyttele hietarinta,
 Papurinta paukuttele
 Saran mansikka sanele:
 Käünkö minä wiikon willa-piääni,
 Rauwan karwa-kaſikkana?
 Käünkö wuuen tahi pari,
 Waan káun kaiſehen ikáani?
 Tahik' ei táuttá tää wuotta?

Tuo Gumala tuota miestä
 Jonka formuret sopisi,
 Ninta-ristit kelpoaisi
 Joká naira nakkajaisi!
 Allós tuhma tullekohon
 Kewy-ſanta leikuttohok;
 Kuin ei tulles tuuhiammat
 Koriammat lohti láunek,
 En miná ſinä ikána
 Kuunna kull'an páiwináani,

Muku nurjuren nutulle
 Painu paikka-fukkarolle,
 Raja-kenkälle rakastu.

Waan kuin Tuttuni tulisi
 Ennen nähtyini näkyisi,
 Wirstan vastaan menisi
 Weninkulman pepeltäisin.
 Tuollen laulahan kawaihin
 Jos ois laula kulman luisa,
 Tuollen suuta suikkajaisin
 Jos ois suu suen weresä,
 Tuollen kättä kappajaisin
 Jos ois kiäärme kämmen piääsä,
 Tuollen wiereni menisin
 Jos ois wierus wertta täysi.
 Die Jumala purje tuulta
 Eli ratki raswa tyhntä,
 Ettei tuon Puloisen Pojan
 Cormet soutuissa lukuizi!
 Käet on wettä welloteša
 Cormet, suotta soutedeša.

Kuša lieneš' Kultueini
 Muaalle mišä Marjueini?

Liekö muaalla wai merellä
 Waan lie Ruotsin rantaisille?
 Saran salmişa sywişa
 Tutin solaişa pahaişa?
 Jos' on werta piäälä polwen.

Tehkäm kiitto Lintuseini
 Sala-kauppa Kaunoseini
 Ettei jälki jäällä näwyk
 Jäälä nisku iljaneilla!
 Tule tuuli, lähe laiwa,
 Saaata saana sille muaalle
 Ruşa kultain kuunteloopi
 Kasa-kenkä kašonoopi!
 Jos ois tuuli mielellişa
 Ahawainen kielessişa
 Sanan toisi, sanan weisi,
 Sanan liijan liifuttaisi.

b) Aika.

Wiikon uotin wihkihitä
 Rauwan kaunisti walihitin,
 Wiimen sain wihaisen miehen
 Liha-sydjä, Luun puriä,
 Weren uuwelta wetäjä.
 Piti wişa wierešeini

Mahka ruoska naulahalla,
 Pois on potki uutimesta
 Alta waipajan alahte.

„Niin on minunkin miehelle!

„Rätty farttu fainalosa

„Settu säives olka piäällä,

„Tolla lymwä folkkojaapi.

c) Uffo.

Pahoin tein poloinen poika 17

Omalleini Waimolleini;

Syrin sdi, selin makaisi,

Kuin tupahani tuloopti

Muotoansa mulistelo,

Silmiänsä wiäarettellöö.

Wihta on wiäänätty fätegä

Kopra tulkia haroopti.

Josma wasta Waimon saisin

Syliseini kanteleisin

Suuta sunkin suikkajaisin. ko

IV.

Mikä lie minua luonnut 115

Kuka kurjoo kyhännyt,

Näillen päiwillen pahoiillen

Mokomille miel'aloille!
 Woi Isonen, woi Emonen,
 Minnekäs minua loit!
 Tälle suurelle surulle,
 Mokomille miel'aloille;
 Joka ilta itkemääni
 Joka wiikko wieremääni
 Joka kuu fujertamaani?
 Mahoit ennen Uiti rukka
 Pestä pieniä fiwiä,
 Kapaloija parttuisia
 Tuuwittella turpehita,
 Liekutella lehti puita
 Mytöstellä mättähita,
 Ennen kuin minua loit
 Joka ilta itkemääni,
 Joka wiikko wieremääni
 Joka kuu fujertamaani!
 Illat itkin ikkunassa
 Uaamut aitan kynnyxella;
 Wiikkaumwet wesi fiwillen
 Kuukkaumwet fujaišten suussa.
 Ei itke Iso minua
 Eikä weiko wierettele,

Ei ole sitä Sisärtä
 Ei sitä Emoisen lasta,
 Jolle huoleni sanoisin
 Vakisin mieli pahani.
 Ennen huaastan halfoisillen
 Vakisen pajun wesoille,
 Rep' ei ferro kellenkähän.
 Jos ma wierallen sanoisin
 Wieras wiijeri tekisi,
 Wielä pa fohtha kuexifin.

Isä kuoli, Emä jätti,
 Jätti mulle jäiset kengkät,
 Jätti jäisillen jäilillen.

Allaalla on Allin mieli
 Uijesa wilua wettä,
 Ulempana Urmottoman
 Käuwesä kylän wäliä.

Niin on niin minun Emoini,
 Kaswatit Kanoja paljon
 Koko joukko Jouhtenia!
 Tuli lempo niin lewitti
 Tuli haukka niin hajotti,
 Niinpa wierin weljesteini

Niin kuin puut pinosta wiert,
 Saunan kiwet kiukkuasta.
 Niin häitti minun Isäni
 Kuin kala kiwisen rannan,
 Niin häitti minun Emointi
 Kuin Drawa kiuwan kuusen.
 Mä häitä Herra Jesus
 Hylkiä hywä Jumala!
 Hoita Herra huolelita
 Huolelisen Waimon lasta!
 Niinpa sano huolellinen
 Suruillinen surkuttele.

Woi Luoja kuin minua loit
 Orjari osallisella!
 Mahoi ennen Luoja luuwa
 Luuwa luotoja merehen,
 Kuinsa sa minua loit
 Orjari osallisella
 Wanfiri waraallisella!
 Mahoi ennen Luoja luuwa
 Luuwa luotoja merehen,
 Sata suaaria salohon,
 Kuinsa sa minua loit
 Näillen päiwillen pahoillen,

Portahillen pyörywillen
 Warwuillen wapuisewillen!

Tule se tuuli, paista se päivä,
 Laske se laiva irralle,
 Joka minua ottais orjuudesta
 Viäästäis palkan piikudesta!
 Waikka wiereisin weteeni
 Kuaatuisin kalajokseen,
 Weikori weten kaloille;
 Siijat silmäni sipuupi
 Hauwit piääni hariocisi.
 Mut kuka tuolla kullalleini
 Pyhä pajat pyykündni,
 Urki pajat antaconi
 Nästykit näpertenündni?

V.

Röuhä mies fetua fynti
 Fynti fyminenen wako,
 Siihen sirkuiset sikisi
 Warpuiset warastamahan.
 Pajulintu palkulainen
 Ukättiini, kaxittiini,

Biewään viimeistä jyvää.
 Pierrettiini, pyntättiini,
 Wesi silmästä sirisi
 Weri noukkaisen nenästä.

Laitettiin lain etehen
 Tuotiin Kurki Tuomarixi,
 Laulat *) lautamiehehixi;
 Kurki kulkunsa ojenja
 Oli pöiwän sanomaani:
 „Ei warasta hywäri tehtä;
 „Tahi korwat farsittaani
 „Tahi piäätä leifattaani!“
 Piääsky lausu pöiwän piäästä:
 „Waraspa olet itäf'lin,
 „Stat otria osaisi
 „Tattaria tarpeheixi,
 „Kulihita mielin miääri.
 „Empähän minä warasta,
 Olen ihmisten ilonna
 „Riemu faiken Ristikunnan.

*) Karjalaisiin puhen-parssi, jolla ymmertään
 Allit.

VI.

Wenäläinen wainolainen
 Tjankaisen kiertolainen,
 Souteloopi jouteloopi
 Niemen nientä kiertelöopi,
 Ymperi ylänsiofia
 Kahen puolen karjan maita,
 Neitosen kujerteloopi
 Wenäläisen wenchehä
 Karjalaisen kaitchehä,
 Tjopa rannalla lauseisin *)
 Kujerosta kuulemaani
 Waikutosta wuomatimaani.
 Lunasta Tjo minua!
 „Mille mä sinun lunasta?“
 On ha sulle kari Ruunoo
 Vane pantiri parahan!
 „Ennen luowun Neijostaini
 „Ennen kuin parasta Ruunastaini.“

Wenäläinen wainolainen
 Tjankaisen kiertolaine.

*) tabi: la skei sen.

Souteloopi jouteloopi
 Niemen nientä fiertelööpi,
 Ymperi ylänjofia
 Rahen puolen farjan maita.
 Neitonen fujerteloopi
 Wenäläisen wenehehä
 Karjalaisen kaitehehä.
 Nitipa rannalla lasaisin
 Kujerosta kuulemaani
 Waikutosta wuaatimaani,
 Lunasta Nitit minua!
 „Millä mä sinun lunasta?“
 Onha sulle kaxi Lehmä
 Pane pantixi parahan!
 „Ennen luowun Neijostaini
 „Ennen kuin parasta Lehmästeini.“

Wenäläinen wainolainen
 Sjanfaisen fiertolainen,
 Souteloopi jouteloopi
 Niemen nientä fiertelööpi,
 Ymperi ylänjofia
 Rahen puolen farjan maita.
 Neitonen fujerteloopi
 Wenäläisen wenehehä

Karjalaisen kaitehehä.

Beikopa rannalla lasaisin

Kujerosta kuulemaani

Waiikutosta wuaatimaani,

Lunasta Beiko minua!

„Millä mä sinun lunasta?“

On ha sulle kolmet miekko

Pane pantixi parahan!

„Ennen luowun Siskostaini

„Ennen kuin parasta miekastaini.“

Wenäläinen wainolainen

Sjanfaiken fiertolainen,

Souteloopi jouteloopi

Niemen nientä fiertelöopi,

Umperi ylänjofia

Kahen puolen farjan maita.

Neitonen kujerteloopi

Wenäläisen wenehehä

Karjalaisen kaitehehä.

Sisko pa rannalla lasaisin

Kujerosta kuulemaani

Waiikutosta wuaatimaani,

Lunasta Sisko minua!

„Millä mä sinun lunasta?“

On ha sulle kolmet ruunua
 Pane pantixi parahan!
 „Ennen luowun Siskoistani
 „Ennen kuin parasta ruunustaini.“

Wenäläinen wainolainen
 Jjanfaiken fiertolainen,
 Souteloopi jouteloopi
 Niemen nientä fiertelöopi,
 Ymperi ylänjofia
 Rahen puolen farjan maita.
 Neitonen fujerteloopi
 Wenäläisen wenehehä
 Karjalaisen faithehehä.
 Sulhainen rannalle lasiisin
 Kujerosta kuulemani
 Waikutosta wuaatinanni,
 Lunasta Sulhainen minua!
 „Millä mä sinun lunasta?“
 On ha sulle kolmet laiwoo
 Pane pantixi parahan.
 „Ennen luowon laiwoistani
 „Ennen kuin parasta Morsiammeistani.“

Nyt må foston toiwotan

Luoja foston tuokoon!

Tsán ruunat karketfoon

Paras weto aika!

Nyt må foston toiwotan

Luoja foston tuokoon,

Uitin lehmät haletfoon

Paras lypsyn aika!

Nyt må foston toiwotan

Luoja foston tuokoon,

Weljän miekka karketfoon

Paras seta aika!

Nyt må foston toiwotan

Luoja foston tuokoon,

Siskon ruunut häwitköön

Paras ilon aika!

Nyt må foston toiwotan

Luoja foston tuokoon,

Sulhaisen laiva juksuoon

Paras kauppan aika!

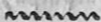
VII.

Wenäläinen wainolainen
 Tappo Isän, tappo Emän,
 Tappo wiisi weikojaini
 Kuusi kummini tytärtä,
 Seisemän setäni lasta
 Tahtopa tappoa minua;
 Minä piäsin päistärihin
 Väistäret tulehen sytty,
 Minä piäsin aijan piäälle,
 Mitä kuaatui kahen puolen
 Minä kuusehen kawaihin,
 Kuusi kuuxi muruixi
 Seisemäxi seipähäxi,
 Minä länsi lehtohoni
 Lehto mulle sauwan anto,
 Sauwa minun tielle suaatto
 Tie minun talooni wei;
 Lūsin Emännän leipomasta
 Tyttären taputtamasta.

„Emäntäini, muoriseini,
 Tie minulle kaffarainen,

Riwen silmän suuruinen
 Kanan munan muotoinen,
 Lepän leben luajuinen
 Koivun leben forkuinen!
 Minä kakkara kalamiehelle
 Kalamies kaloja anto,
 Minä kalat Riimiehelle
 Riimies minulla jyviä,
 Minä jyvät Pojon suuhun
 Pösi mulla kylkiänsä,
 Minä kylki koiralle
 Koira mulle Drawan haukku,
 Minä Drawan kokoille
 Koko mulle siipiensa,
 Siipiensa sulkinensa
 (Kaiki kannuns-jalkonensa)
 Jolla lensin lühyttelin
 Yheren meren ylite
 Meren puolta kymmenetta,
 Kahen kaupunin lewiten,
 Jos ol' puut punaiset, muaat siniset,
 Lehet lemmon karwalliset,
 Kukat kulta-kannorissa
 Kanat wassi-warpaisa,

Tyttäret tina-siloissa
 Waimot waski-waljahissa,
 Nuoret miehet miekka wydillä
 Wanhat ukot uunin piädälle.
 Siel' on seinät senkin luista,
 Siwuseinät Sirkun luista,
 Peräseinät Petran luista
 Owen seinät Osman luista,
 Kiukkuwa meren kiwistä
 Laki Lahnan suomuresta.
 Sitä silkilla silottu
 Pöytä kullasta kumattu,
 Kahi rauwasta rakettu.
 Onnen Kukka pöuwän piästä
 Joka lattia lakasi
 Siniseri siiwillensa
 Punaisiri purstollansa.
 Kikat kantoi Kijan tyttö
 Perille isäsan pesson,
 Josta kuulu Kufon laulu
 Herran huuto huonchesen
 Joka Maaaria makasi
 Puhas Poika putsutteli.

VIII.

Muut syöwät muru-kaloja
 Minä Riisliä fitustan,
 Muut juovat olut punaisten
 Minä wette wiilettelen,
 Muut fenkässä käiwerdiwät
 Minä wirsussa wipelen.
 Niin minua niittutointa
 Pientä lasta pellottointa,
 Eih' on niitun niitäjätä
 Eih' on pellon fyntäjätä!
 Muut niittt Isoinen niityn
 Minä rauka raunioita;
 Minä fyynnän muita maita
 Uho=liepeita ajelen
 Lepikoita lennettele.
 Kylwin oirat Suomen muaalla
 Wiskaisin Wiron selällä,
 Toista wilja wirtuasi
 Wilja wirtoisen sisellän.
 Anna Jesus ora=wuota
 Jumala jywä=kesämmä,
 Ette sais orjattin olta
 Bierettekin wein wetäjät!

~~~~~

IX.

Rulerwa Kalewan poika

Läxi soitolla sotaani,

Ilon lyyen muilen mailen

Kulleroijen Karjalaani;

Sanoi Isälle sanoman:

Hyvästi hyvä Isäni!

Isäini elättäjäini,

Ettekös sinä minua?

Koskas tiijät fuolleeini,

Merem jälle jääneheini?

Kansasta katonneeini

Wäcistä wähenneeini?

„En minä sinua itke

„Poika toinen tehtäneeni,

„Wielä marfoa parempi

„Taaleria taitawampi!

Uitiseini kultaiseini!

Minun kaunis kantaajaini,

Isäini imettäjäini

Ettekös sä minua itke?

Koskas tiijät fuolleeini

Merem jälle jääneheini;

Kansafta katoneeini
 Wäeiftä wäheenei?

Utkös furko mun sukuni
 Helliteldö heimoeini,
 Jos minä kulollen kuollen
 Meren jäällä jähmettyinä?
 Jos minä kulollen kuollen
 Meren jäällä jähmettyinä,
 Sitä surkoon sukuni
 Helliteldön heimoweini!
 „Poikoseini Kultaseini
 „Etöds tunne Äitin iääni,
 „Äitin sytääntä sylite?
 „Niin minä finua itkän
 „Niin pa parun Poikostaini,
 „Ett' Lumet näisit niljeneri,
 „Ja ne niljet sulix' maixi,
 „Sulat muaat wihoittamaani.“

www

X.

Minä mies metän kääwiä
 Uros forwen folkuttaja,
 Käwin mä forwet folkuttellen
 Salot synkät sylkyttellen,

Raskaat kaiset kaiskottellen.
 Ammun Tetren, ammun toisen,
 Ammun kofta kolmanenkin,
 Putoisi puhas lumelle
 Rahat hankelle hajoisi.
 Niin ennen Etuinen-Muori
 Wiis anto wiitan nyppylältä,
 Kuusi kumpun mättähältä.
 Seisemän selänältä.
 Mut tämä nykyinen Muori
 Kerran kuusa kuokkajaa,
 Ei sitäkän siwollein.

Lepy lehto, kostu forpi,
 Taiwu ainonen Tapio!
 Metän Hippa Halliparta
 Metän kultainen Runinkas,
 Hopiainen hallehtia!
 Anna mulle ainofiais,
 Kanna mulle kainofiais,
 Kullasa kulisiwia
 Hopiasa helkewia!
 Pistä wistainen piwoisi,
 Kasta karwa-kämmeneisi,
 Kämmeneisi kymmeneisi,
 Ohtene lesästä yönä

Ehto yönä ensimmäiä,
 Minun miehen ehtivän eteen
 Pyytävään pyhyeen!
 Anna juosta juotusasti
 Wifewästi wiilettella,
 Tuihalasti tuulettella,
 Läpi wijan wilmekkiihin
 Läpi kankain kapekkoihin,
 Läpi soihin, läpi maihin
 Läpi forpiin fowiin!
 Jos tule joki eteisi
 Silki sillari siwalla,
 Puna paula portahiri
 Hako syrjään syräjä!
 Ruins tunnet Uron *) tulewa
 Tupita urowa mydten,
 Juoskoon kullaiša kārānā,
 Hopiaiša sykkyrānā,
 Tuo tulla tuuhattelloo!
 Jos' on jäulä juorulleen
 Sitä wirkiste wisalla,
 Railota fari-perällä,
 Että witsa winkaisoopi
 Pajun latwa parkaisoopi!

*) Tätä on puhe Janiresta.

Ota wihta wiiaakfosta
 Koiwun kolmen kannaresta,
 Katajata kankas muaalta,
 Jolla arvoja ajelet
 Nuorukkaista nouattelet!
 Jos on laiska juoremaan
 Sitä siimalla siwalla,
 Kauta ruoskalla rawauta!
 Joka poskeen puskeexi
 Tielle kormista kohoita,
 Siwalla häntä siwullen
 Eli piäähän paukauta!
 Kuin ei ole tällä muaalla
 Tuomos muaalta tuonemalta,
 Betyis wesinkin takoa,
 Oli pnyhtäjän yheren
 Oli fuaatajan kaheran,
 Wiijen Wiipurin wäliltä
 Kuuen linnan kuuluwilta
 Oita muaahan fuaatukooni
 Seisemältä seiwäswäliltä,
 Josta wilja wirtowasi
 Wiljan wirtoisen sisälle!
 Lapin luajalta salolta

Pohjan pitkältä perältä
 Kynttä kaisen karvallista.

—e—

XI.

Karhun Baloissa.

(Mehtään mentyvään).

Tuolla Korpi suumottaapi
 Salo siintäpi Sininen,
 Tuonek' mieleni teködyi
 Niwoni ajatteloopi,
 Nuihen miesten mehtimaille
 Uroisten eri-saloillen.

Neizyt Nuuaria Emoinen
 Puhas Nuori muuollinen,
 Entinen Elo:Emäntä!
 Lydten lyffky wuaatehisi,
 Anti paitoisi paneten
 Minun pyhtö:päiwinäni,
 Sinun anto aikonaisi.
 Lasse jola juoremaani
 Wirka wippelehtemaani,
 Ammatti awittamaani.

Sureni matoo matona,
 Koiran' willan fuontalona,
 Minun saatua saloon,

Mehti maillen mentywäini
 Metán matkalla mustalla
 Rowan forwen foitelleša.
 Baan jos mehte merkin antaa
 Niin sano, Salon Isántá?
 Ei ole turkia yhestá
 Kelposta lahén nahasta.
 Baan jos Sá satoja annat
 Tuhansia tuppoeillet,
 Niin miná werkaani wetelen
 Panen Sara-paltinaisen,
 Sillat silkillä siwutan
 Suon sammalet sametill,
 Weralla wetelát paikat,
 Kunniari funnon Herran,
 Eturi mehán Emánán.

Hiijen akka, hiijen cuffo,
 Hiijen ainua Emántá!
 Korjo nyt koiriaisi
 Raiwa nyt rakkaisi,
 Tieltä miehen onnelisen
 Tieltä Uroin awuri!
 Laita nyt lafia neuwwo,
 Koske nyt konia konsti,

Jolla miestä mielyttälet!
 Hiihtemääni hiljalleeni
 Betämään weran tielle,
 Mehte tulfooni awuxi!
 Emäntä hywä tapainen,
 Metän Hippa Halliparta!
 Pistä miekkaisi mereheen
 Jolla Karhun kuaataiaisin
 Metän onnen ottelisin,
 Ilman muihen tietemetä
 Lapin lasten luulemata!

Annika Tapon Emäntä
 Naita meiten miehiämme!
 Uuwista uroitamme,
 Mesä mieli tyttärille
 Karwa rinnoilla kawota!
 Kell' on kaswot kaunihimmat
 Sinisimmat silmän ripset,
 Kuuliammat fulman karwat
 Kuin on miehelle minulle?
 Miehen mänty on metällä
 Kuunna paistaa kuusen orat
 Hopiana honkan orat
 Väiwänä petäjän falkä;

Ohtosen pesän owelle
 Mehtä haisuupi hawuillen
 Katajoille katkuaapi.

(Kuin on wioittu.)

Ohtoseini ainoiseini
 Mesi kámmen fiáárdšáini,
 Emminá sinua pannut
 Eikä toinen kumipalini!
 Jte hairait hawoilta
 Jte wierit wempeleltá,
 Kuaawuit koiwun konkelolta
 Lepán lenkolta lipeisit,
 Puhki kultaisten kypuusi
 Rikki marjaisen mahaisi;
 Nöt on syrhyiset pimiät
 Syrhyiset hawut liwlet.

(Jos piáássen syöstercen.)

Tunke turpasi fulooni
 Paina piáási máttáhásen!
 Syd se kultainen forenta
 Lepi fielen kantemeisi!
 Kátke kynnet karmohoisi
 Hampahat, ifenihisi!
 Lyöpä lukko luihen piááalle
 Haitta hammaisten etehen!

Leukoin lewiemätä
 Hampain hajowamata,
 Willa suusi! willa on piääsi!
 Willa on wiisi hammastaiji!
 — Lyöfämme fättä fämmenillä!

(Nemon syntyminen.)

Tuol' on Dhto tuuwitettu
 Kuusen latwan kufan alla,
 Pienehen petäjän alla
 Rahin rautaisen nenälle. 2c.

(Kotiin tuuessa.)

Lähe kulta kulkemaani
 Hopea waeltamaani!
 Kullaista fujoa mydten
 Hopiaista tietä mydten,
 Waskista wajoa mydten;
 Wasten warwikko-mäfiä
 Kohden wuorta forkiata!

(Kotiin tullessa.)

Pois pojat porstuwista
 Piijat pihti puolijista,
 Uron tullessa tupaani
 Miestän mäntywän sijällen!
 Tupa on tehty miesten tulla
 Talli hewoisten asua,

Sopiko turpa tupaani
Nenä nelis=soppiseen?

(Viäätä leikatesa.)

Nenän otin Nokolta
Nenän nenättömältä;

„Mitäs sinä sian panet?“

Vanen hawun kolmenkannon!

Silmän otin Nokolta

Silmän silmittömältä;

„Mitäs sinä sian panet?“

Vanen hawun kolmenkannon!

Korwan otin Nokolta

Korwan korwattomalta;

„Mitäs sinä sian panet?“

Vanen hawun kolmenkannon!

(Viääkallon honkaan panneša.)

Nyt on luihen lusse,

Luihen lusse, päihän paukeh,

Kowa hammaisten kolina. &c.

